दिपोत्सव २०२३

साप्ताहिक

बेरार टाईम्स

वर्ष-१२ | गोंदिया | आर.एन.आय.क्र. एमएएचएमएआर/२०११/४६५१० | रविवार,दि.१२नोव्हेंबर २०२३ | पृष्ठ-४ | किंमत-३ रुपये | Postal Reg.No.NPMFL/107/2022-2024

दिवाळी बळीराजा-बळीप्रजेची, कास्तकार-कष्टकऱ्यांची

इडा पिडा जावो।
बळीचे राज्य येवो।।

बळीच्या काळी कोणी उच्च नव्हते. कुणी नीच नव्हते. तिथे ब्राह्मण नावाची जातच नव्हती.आधीचा बळीभारत हा आर्यरहित भारत होता. आर्यभट वखवखलेल्या भुकेल्या अवस्थेत तिथे आले. ते वखवखलेले होते. तसेच क्रूर नि आक्रमक होते. त्यांनी सिंधू भारतातील लोकांशी युद्धे केलीत. कपट केले.

सरळ वार करत नव्हते. म्हणून नाना सोंगे ढोंगे केलीत. आणि इथल्या बहुजनांचे सिंधुजनांचे मानवतावादी–समता–वादी आचार विचार नष्ट करून ती संस्कृती नष्ट केली. सारा विध्वंस माजवला. अराजक स्थिती निर्माण केली.

बहुजन संस्कृती–बहुजन बळीराष्ट्र नष्ट केले. ती व्यवस्था मोडतोड केली.आणि आपली कट्टर विषमतावादी संस्कृती लादली.

बळीचा पाडाव सिंधू संस्कृतीतील राजाचा पाडाव होता. त्या संस्कृतीचा विनाश होता. बळीच्या काळात या देशात खऱ्या अर्थाने सोन्याचा धूर निघत होता. खऱ्या अर्थाने समता समृद्धी होती.

आता आपण बळीची याद कशासाठी ठेवायची? त्याच्या राज्याची याद कशासाठी करायची. निव्वळ बळीची याद केल्याने बळीसंस्कृती–बळीराष्ट्र निर्माण होईल का? बिल्कुल नाही! त्यासाठी इथल्या तमाम बहुजनांना जागे व्हावे लागेल. आपले सिंधुराष्ट्र–बळीराष्ट्र पुन्हा उभे करावे लागेल. पराक्रमी व्हावे लागेल.

वामन नावाच्या कुलट्याने बळीचा खून केला त्याला पाताळात गाडले. बळी असूर होता. राक्षस होता म्हणून वामनाच्या रूपाने ब्राह्मण वामनाने त्याचा खून केला असा प्रचार वामन लोक आपल्या पोथ्या, पुराणातून सतत करतात. परंतु बळी हा ब्राह्मणांचा शत्रू होता. तो समतेचा रक्षक होता. तो बहुजनांचा रक्षक होता.

स्त्री–पुरुष समतेचा सखा होता. या देशातील ज्या ज्या लोकांना ब्राह्मण वाईट म्हणतात, राक्षस म्हणतात, ते सर्व बहुजनांचे रक्षक होते. सिंधू संस्कृतीचे रक्षक होते. म्हणून पोथ्या पुराणे वाचून, भटी कीर्तने ऐकून, प्रवचन ऐकून, बह्यकू नका. कारण या सर्व प्रकारांचे कर्तेधर्ते ब्राह्मण असतात. ते तुम्हाला तुमच्यातल्याच भल्यांना वाईट दुष्ट ठरवतच नाहीत तर तुमच्या मनात त्यांच्याविषयी द्वेष निर्माण करतात. वाईट भावना निर्माण करतात. आजकालचे वामन कास्तकारांना बळीराजा म्हणतात. कारण शेतकरी हे खऱ्या अर्थाने बळीराजाचे वंशज आहेत.

पान २ वर

संपादकीय

दीपपर्व ;आनंदाची पर्वणी

भारतासह विदेशातही दिवाळीचा सण मोठ्या उत्साहाने साजरा केला जातो. गरीब श्रीमंत असा भेदभाव न करता सर्वजण आपापल्या परीने दिवाळी पर्वाचा आनंद लुटतात. हिंदुसंस्कृतीतील सर्वांत मोठा सण म्हणूनही दीपोत्सवाला महत्त्व आहे. प्रत्येकाच्या अंगणात तिमिराला घालवून प्रकाशकिरणे पसरविणारा हा सण. अंधाराकडून उजेडाकडे नेणारी ही दिवाळी प्रत्येकाच्या मनात घरात मांगल्य घडविणारी असते. अशा या दिवाळीनिमित्त सर्वांना मनापासून हार्दिक शुभेच्छा.

देशभर दिवाळी साजरी करण्याच्या वेगवेगळ्या प्रथा–तऱ्हा आहेत. धनत्रयोदशीपासून सुरू होणारी दिवाळी नरकचतुर्थीच्या दिवशी आपल्यातील नरकरुपी पाप, अहंकाराचे उच्चाटन केले जाते. लक्ष्मीपुजनासोबतच ग्रामीण भागातील महत्त्वाचा दिवस म्हणजे बलीप्रतिपदेचा. शेतकरी आपल्या राजा बळीराजाची पूजा अर्चना मोठ्या भक्तिभावाने करतात. अशा या मांगल्याचे प्रतीक असलेल्या दिवाळीच्या निमित्ताने माणसातील प्रकाशतत्वाचे प्रफुल्ल प्रक्षेपण अनुभवता येते. राष्ट्रीय एकात्मतेच्या दृष्टीने देखील या सणाचे माहात्म्य आहे.

दिव्यांचे वैविध्यपूर्ण आणि कलात्मक प्रकार आहेत. त्यांचे सांस्कृतिक स्थान मात्र अनन्यसाधारण आहे. ज्योती अनेक पण प्रकाशतत्व एकच. शरीर म्हणजे पणती व त्यातील ज्योत म्हणजे प्राण, असे थोर संत सांगून गेले.

संतांच्या दृष्टिकोनातून स्वतःला अंतर्मुख करून टाकणारे हे प्रकाशपर्व आहे. हे प्रकाशपर्व शेतकरी, कष्टकरी, गरीब, श्रीमंत सर्वांच्या अंगणात आले आहे. प्रत्येक जण आपल्या लायकीप्रमाणे हा सण साजरा करीत असतो. पण या सणात दरवळणारा सुगंधतत्व मात्र एकच आहे.

पूर्व विदर्भातील जिल्हे धानपिकाचे.

सध्या कापणीचा हंगाम सुरू असला निसर्गाने मात्र आपला कोप दाखविण्यास सुरवात करीत आहे. यामुळे या दिवाळीला हातात आलेले पीक मात्र अडचणीत सापडण्याची भिती निर्माण झाली आहे. तरी निसर्गापुढे काही चालत नाही. या नियतीला सामोरे जाऊन आपल्या परीने तो प्रकाशपर्व साजरा करण्यासाठी अंधारातून दिव्यांच्या उजेडात प्रकाशपर्वाच्या स्वागतासाठी प्रत्येक जण मात्र सज्ञ झाला आहे. दीन दुबळ्यांसह सर्वांची दिवाळी दीपोत्सवाच्या उजेडाने न्हाऊन निघावी हीच अपेक्षा.

१२ वर्षापासून जनतेच्या वाचकांच्या सेवेत पुर्व विदर्भात जिल्ह्यात हिंदी भाषिकांची मोठी संख्या असतांनाही मराठीची अस्मिता टिकवून ठेवत निर्भिड, जनसामान्यांचे व्यासपीठ म्हणून बेरार टाईम्सने आपली जागा कायम केली आहे.

वाचक, जाहिरादार व वितरक तसेच हितचिंतकांच्या प्रेमापोटी दिपोत्सव विषेशांक २०२३ साकारु शकलो आहे. या दिपोत्सवाच्या निमित्ताने जिल्ह्यातील बेरार टाईम्सचे हिं–तचिंतक, वाचक जाहिरातदार, प्रतिनिधी वितरक व जनतेला दिवाळीच्या

हार्दिक शुभेच्छा.

बळीराजा बळ दे..
गौतम बुद्धा, बुद्धी दे..
जिजाऊ माते प्रेरणा दे..
शिवराया युक्ती दे..
तुकोबाराया ज्ञान दे..
शंभूराजा शक्ती दे..
उमाजीराजा शौर्य दे..
ज्योतिबा त्यागाची भावना दे..
सावित्रीमाई संयम दे..
भीमराया शिक्षणाची आस दे..
शाहूराजा तळमळ दे..
अण्णा भाऊ लेखणी दे..
अहिल्यामाई जनसेवेची इच्छा दे..इडा–पीडा टळू दे, बळीचे राज्य येवू दे..

खेमेंद्र कटरे–मुख्य संपादक

पान १ वरुन

बळीप्रमाणे संपूर्ण कास्तकार कष्टकरी त्यांनी पाताळात म्हणजे जमिनीत गाडले आहेत. कष्ट करूनही त्याला गरिबीत, दुःखात लोटले आहेत. आणि जे जे वामन वंशज आहे, ते मात्र ऐष आरामात आहेत. कष्ट न करताही श्रीमंत आहेत. बळीच्या राज्यात सिंधूकाळात या उलट स्थिती होती. कष्टकरी कास्तकार उत्पादक यांचा वरचष्मा होता. ते दर्जाने उत्तम होते. ते आयतोबा नव्हते. त्यांना प्रतिष्ठा होती. मान होता. बळी संस्कृती अशी आजच्यापेक्षा उलटी होती. तिला पुन्हा प्रतिष्ठित करायला पाहिजे. पुन्हा कष्टकऱ्यांना सुखी जीवन मान मरातब मिळायला पाहिजे.आरामात कष्ट न करता जगणाऱ्यांचे स्थान खाली व्हायला पाहिजे. त्यांची सामाजिक पत कमी करायला पाहिजे.

हे तेव्हाच होईल जेव्हा इथला बळीराजा–बळीप्रजा उठाव करेल. आपली संस्कृती पुन्हा उभारेल. ब्राह्मणीमूल्य ब्राह्मणीसंस्कृती फेकून देईल. आज वर्चस्व, दहशतवाद आणि विषमतावादी बिनकष्टी ब्राह्मण जातीची आहे. कारण त्यांनी आपली मती मारून टाकली आहे. सर्व शिक्षण त्यांनी आपल्या हातात घेतले आहे. समाज, अर्थ, शिक्षण नीती आचार–विचार हे आता आम्ही उभारले पाहिजे. प्रतिष्ठित त्यांना करा जे धनधान्य निर्माते आहेत. या भूमीचे मूळ मालक आहेत. सर्व बहुजन बाया–माणसे.

आजही आम्ही ब्राह्मणी संस्कृतीत जगतो आहोत. त्यांच्या भाषेला, त्यांच्या संस्कृतीला त्यांनी लादलेल्या देवदेवतांना, मग त्या कितीही विकृतीपूर्ण असोत, अनेक हात तोंड असलेल्या देव्या असोत, त्यांचे पुजारी झालो आहोत. हे सर्व टाकायला पाहिजे.

बळी राज्याची संस्कृती वैज्ञानिक संस्कृती होती. ती पुन्हा उभारली पाहिजे. केवळ इच्छा केल्याने, आस धरल्याने, वा इडा पिडा टळो म्हटल्याने विषमतेची पीडा टळणार नाही. त्यासाठी या देशातील बळी वंशियांनी, नाग, द्रविड वंशियांनी बळी संस्कृतीसाठी कसून प्रयत्न केले पाहिजे. वैयक्तिक भल्याचा विचार फेकून व्यापक समाजाचा विचार केला पाहिजे. त्यासाठी सर्व साधनांनी प्रचार केला पाहिजे. वामनी विषमतेवर विजय मिळवला पाहिजे. हा विजय ज्या दिवशी उगवेल, तेव्हाच बळीचे राज्य आले असे म्हणता येईल. सर्व बहुजनांनी यासाठी सिद्ध व्हावे. तेव्हा सर्वांना, बायामाणसांना प्रोत्साहित करा, सामील करा, स्वतःचे हे ध्येय स्वीकारा, इतरांत पेरा, बळीराज्य नक्कीच येईल.

– नागेश चौधरी
नागपूर

स्वामीत्व, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक खेमेंद्र हिरदीलाल कटरे यांनी बेरार टाईम्स हे साप्ताहिक वृत्तपत्र अंगपाल पारधी, लोकजन प्रकाशन, लोकजन भवन, स्नेह नगर, तकिया वॉर्ड, भंडारा ता.जि.भंडारा येथे मुद्रीत करुन डोलारे एजन्सीजवळ चंचलबेन स्कूल रोड, गजानन कॉलनी गोंदिया येथे प्रकाशित केले. संपादक खेमेंद्र हिरदीलाल कटरे, भ्रमणध्वनी क्र. ९४२३११२४३१ (पी.आर.बी. कायद्यानुसार जबाबदारी संपादकावर राहील) प्रसिद्ध झालेल्या मजकुराशी संपादक व प्रकाशक सहमत असतीलच असे नाही. (गोंदिया न्यायकक्षेत)

इडा पिडा टळों बळीचे राज्य येवों

शेतकरी विरोधी नेत्यांना फटाके लावून बळीराजा महोत्सव साजरा करुया! समतावादी बळीराजा, कपटी वामणाचा पराभव एक दिवस नक्की करेल हा आत्मविश्वास बळीराजा महोत्सव पर्वावर बळीच्या वारसांमध्ये वाढत जावोत, आणि समतेचे बळीराज्य येवो! या समस्त शेतकरी कष्टकरी बहुजन भावंडांना हादीक सदीच्छा!

शेतकऱ्यांना दुर्लक्षित करणाऱ्या, अपमानीत करणाऱ्या व्यवस्थेला उलथून टाकण्याचे बळ, समस्त बळी वंशातील भूमिपुत्रांमध्ये येण्याच्या दृष्टीने बळी महोत्सव, दिपावली साजरी झाली पाहिजे. त्यासाठी फटाके फोडून बळीराजा महोत्सवाचा बेगडी आनंद घेण्याच्या ऐवजी, शेतकरी विरोधी, ओबीसी विरोधी, कष्टकरी, कामगार विरोधी, ओबीसींच्या जातीनिहाय जनगणना विरोधी नेत्यांना फटाके लाऊन बळीराजा महोत्सव साजरा करुया!

महात्मा जोतीराव फुले यांनी मशेतकऱ्यांचा असूडफ मध्ये विविध अंगांनी होणाऱ्या शेतकऱ्यांच्या शोषणाची चर्चा केली. आर्थिक, सामाजिक, शैक्षणिक, धार्मिक, सांस्कृतिक अशा विविध बाजुने होणारे शोषण समजून घेतले नाही तर, शेतकरी बहुजनांच्या शोषणाविरुद्धचा लढा निर्णायक स्थितीत येत नाही हा आजपर्यंतचा अनुभव आहे. शेतमालाचे भाव वाढीसाठी शेतकऱ्यांना वारंवार आंदोलन करण्यास भाग पाडणे देखील अनैतिक आहे, अन्यायकारक आहे. आज १०००० रुपये क्विंटल कापसाचा भाव परवडेल, परंतु दोन वर्षांनी तो न परवडणारा भाव ठरेल. त्यावेळी पुन्हा शेतकऱ्यांनी आंदोलन करावे का? शेतकऱ्यांना एवढा वेळ असतो का? यासाठी उत्पादन खर्चावर आधारित भाव, महागाई निर्देशांकानुसार भाव किवा इतर आणखी बाबींचा आधार घेऊन स्थायी स्वरुपाचा उपाय केला पाहिजे. त्यासाठी शेतकरी ओबीसी पोरांचा समावेश असलेला कृषी आयोग असला पाहिजे. शासन, प्रशासनात जातिव्यवस्थेत शुद्र ठरविलेल्या शेतकरी पोरांचा संख्या प्रमाणात भरणा असणे म्हणूनच अत्यंत गरजेचे आहे. केवळ आर्थिक मागण्यांचे आंदोलन हे शेतकरी न्यायाचे आंदोलन होत नाही, हे शरद जोशीच्या शेतकरी आंदोलनात आपल्या लक्षात आले. शरद जोशीनी महात्मा फुलेंच्या मशेतकऱ्याचा असूडफ या

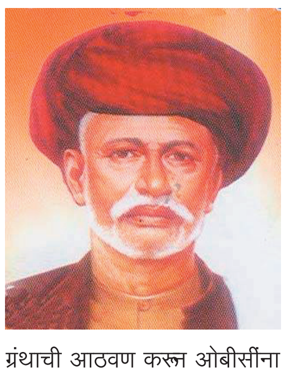

ग्रंथाची आठवण करून ओबीसींना सोबत घेतले, परंतु त्याच ग्रंथातील प्रशासनात सर्व जातींची त्यांच्या संख्याप्रमाणात नेमणूक करण्याची गरज असल्याचे म. फुले यांचे मत लोकांच्या नजरेस आणले नाही.

शेतकरी हिताचे निर्णय होण्यासाठी ओबीसींच्या प्रतिनिधित्वाचा मुद्दा म.फुले अधोरेखित करतात आणि याउलट ओबीसींच्या प्रशासनात प्रनिधित्वाची तरतुद असलेल्या मंडल आयोगाला शरद जोशी उष्ट्या पत्रावळी म्हणतात. इथेच शेतकरी ओबीसी जातींचा घात केला जातो. म्हणून खऱ्या अर्थाने शेतकरी कष्टकरी हितासाठी लढायचे असेल तर, छत्रपती शाहू महाराज, महात्मा जोतीराव फुले, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर, डॉ.पंजाबराव देशमुख, सत्यशोधक प्रबोधनकार ठाकरे, सत्यशोधक नारायण मेघाजी लोखंडे, सत्यशोधक केशवराव जेधे, सत्यशोधक दिनकरराव जवळकर, सत्यशोधक भास्करराव जाधव, सत्यशोधक व्यंकटराव गोडे, सत्यशोधक आनंदस्वामी इत्यादी असंख्य सत्यशोधक पुढाऱ्यांनी घेतलेल्या भूमिका मध्यवती ठेवून वाटचाल करावी लागेल. जातीव्यवस्था, धर्म व्यवस्था ह्या शेतकरी ओबीसी, बहुजन समाजाच्या शोषणाच्या मुख्य व्यवस्था असल्यानेच द्रष्टे महात्मा फुले यांनी ब्राम्हणी आडपडद्यात गुलामगिरी या ग्रंथात धर्माधारीत शोषणाची चिकित्सा केली. स्त्री–शुद्रातिशुद्र कष्टकरी शेतकरी कामगार यांच्या शो–षणाची व्यवस्था असलेला वैदिक धर्म , मनुस्मृतीचा धर्म याचा धिक्कार महात्मा फुले करतात. अंधभक्तांच्या फितुरीमुळे ओबीसी, दलित, आदिवासींचे सामाजिक, आर्थिक न्यायाचे लढे एकत्रीतपणे पुढे जाण्यात अडथळे निर्माण झालेले आहे. याही लोकांना फटाके लावण्याचे काम बळीराजा महोत्सव पर्वावर आपल्याला करावे लागेल.

उठ ओबीसी जागा होती! संघर्षाचा धागा होता!

बाबा बीडकर

"दिवाळी-भारतीय-आनंदोत्सव"

दिवाळी हा सण भारताच्या बहुतांश भागांतून तर साजरा केला जातोच,पण त्याबरोबरच भारतीय लोक जगातील ज्या विविध देशांतून स्थलांतरित झाले आहेत आणि तेथे तात्पुरते वा कायमचे वास्तव्य करीत आहेत, त्या त्या ठिकाणिही तो साजरा केला जातो. हा सण अतिशय लोकप्रिय असा असून तो आपल्या संस्कृतीमधील अनेक घटनांशी संबंधित असल्यामुळे अनेक ङ्गसणांचा एक समुच्चयङ्घ असे त्याचे स्वरूप बणले आहे.

आपल्याकडे ऋतूंची गणना करतांना सहा ऋतू मानण्याची एक पद्धत आहे. प्रत्येक ऋतूचा काळ दोन महिण्यांचा मानला जातो.या गणनेनुसार आश्विन आणि कार्तिक या दोन महिण्यांचा मिळून शरद ऋतू मानला जातो.हा ऋतू सफलतेचे,समृद्धीचे आणि स्वप्नपूर्तीचे प्रतिक बनला आहे. प्राचीन भार–तात शरद ऋतूपासून नव्या वर्षाची गणना करण्याची पद्धत होती.

या ऋतूमध्ये पावसाळ्याची तीव्रता संपलेली असते.आकाश निरभ्र झालेले असते.नद्यांचे पूर ओसरल्यामुळे त्यांचे पाणी स्वच्छ आणि पारदर्शक बनलेले असते.

महत्वाची गोष्ट म्हणजे खरीपाची बरीच पिके निघा–लेली असतात वा निघण्याच्या बेतात असतात.याचा अर्थ हा वर्षातील पहिल्या सुगीचा आणि परिपक्वतेचा काळ असतो.त्यामुळे समाधानाचे वातावरण पसरलेले असते.स्वाभाविकच,आनंदोत्सव साजरा करण्याच्या दृष्टीने हा काळ अनुकूल असतो. विविध पक्वान्ने, नवे कपडे, दिपांच्या रांगा इ. मार्गांनी लोक हा आनंद व्यक्त करतात.

महाराष्ट्रामध्ये शेतकऱ्याला बळीराजा म्हटले जाते.हा शेतांमधील सुगीचा काळ असल्यामुळे या काळात भारतीयांचा प्रेरणापुरुष असलेल्या बळीराजाच्या आठवणी निघणे स्वाभाविक आहे.खरे तर दिवाळीचा हा सण अतिशय कृतज्ञतापूर्वक बळीमहोत्सव साजरा करण्याचा आहे. त्याचे मुळचे स्वरूप बळीराजाला आणि कृषीला केंद्रस्थानी ठेवून निश्चित करण्यात आले आहे. सध्या साजऱ्या केल्या जाणाऱ्या दिवाळीमध्येही कार्तिक शुक्ल प्रतिपदा ही बलीप्रतिप्रदा म्हणून साजरी केली जाते आणि कार्तिक शक्ल द्रितीयेला भाऊबीज साजरी करण्याच्या दिवशी बहिण भावाला ओवाळताना मइडा पिडा टळो आणि बळीच राज्य येवोफ अशी सदिच्छा अंतःकरणपूर्वक व्यक्त करते. याचा अर्थ केरळमध्ये ज्याप्रमाणे सुगीचा सण असलेला मओणम्फ साजरा केला जातो,तशेच दिवाळीचेही स्वरुप आहे.

आश्विन कृष्ण द्वादशी हा दिवाळीचा पहिला दिवस होय.या द्वादशीला मगोवत्सद्वादशीफ वा मबसुबारसफ असे म्हणतात. या दिवशी गाय आणि वासरू यांची पुजा करण्याची पद्धत आहे.या काळात ज्याप्रमाणे शेतांमधील धान्य घरी आलेले असते,त्याप्रमाणे दूधदुभतेही विपूल प्रमाणात मिळत असते. कृषीसंस्कृती आणि पशुपालनसंस्कृती यांचा निकटचा संबंध आहे.

स्वाभाविकच, दिवाळीच्या या पहिल्या दिवशी आपल्याला दूधदुभते देणार्या गायीगुरांविषयी कृतज्ञता व्यक्त केली जाते शिवाय कृष्णाचा गायी आणि वासरे यांच्याशी जो जिव्हाळ्याचा संबंध होता,त्याचे स्मरणही या निमित्ताने केले जाते.

आश्विन कृष्ण त्रयोदशीला मधनत्रयोदशीफ म्हटले जाते. माणसाला आनंदाने उपजीविका चालविण्यासाठी धनाची आवश्यकता असतेच. ते एक अतिशय महत्वाचे साधन आहे. कष्ट करुन योग्य मार्गाने मिळविलेले धन हे मानसाला सुरक्षितता, स्वावलंबन, स्वातंत्र्य आणि आनंद देणारे असते. अशा धनाविषयी कृतज्ञता व्यक्त करणे, हा धनत्रयोदशीचा अभिप्रेत अर्थ आहे. या दिवसाचे एक वेगळे महत्वही आहे. वैदिक परंपरेमध्ये दक्षिण दिशा अशुभ मानण्यात आली आहे. यामागे एक सांस्कृतिक इतिहास आहे. वैदिक लोक आणि त्यांना विरोध करणारे बळी वगैरेंचे अनुयायी यांच्यामध्ये एक दीर्घकाळ संघर्ष चालू होता. बळीचे अनुयायी दक्षिणेकडे सरकले होते.ते यज्ञयागांना विरोध करणारे होते. युद्धे होत, तेव्हा ते दक्षिणेकडून हल्ले करीत असत. वैदिकांना या हल्ल्यांची भिती वाटत असे. म्हणून ते भितीपोटी दक्षिण दिशेला अशुभ मानू लागले होते. दक्षिण दिशेकडे तोंड करून दिवा लावू नये, अशी प्रथा रूढ करण्याइतका दक्षिण दिशेचा धसका त्यांनी घेतलेला होता.

धनत्रयोदशीच्या दिवशी जाणीवपूर्वक दक्षिणेकडे तोंड करून दिवे लावले जातात.याचा अर्थ हा दक्षिण दिशेचा आणि तिकडे राहणाऱ्या अवैदिक लोकांचा गौरव करण्याचा उत्सव ठरतो.

दिवाळीच्या सणामध्ये आश्विन कृष्ण चतुर्दशी ही मनरक चतुर्दशीफ या नावाने प्रसिद्ध आहे.प्राचीन भारतात नरक नावाचे अनेक राजे होऊन गेले आहेत.

त्यांच्यापैकी वैदिक इंद्राचा विरोधक असलेला अतिशय सामर्थशाली, गुणसंपन्न आणि भ्रामक कर्मकांड वगैरेंना नाकारणारा एक महान राजा होऊन गेला आहे.तो राजा इंद्राच्या संस्कृतीपेक्षा पर्यायी अशी एक निकोप संस्कृती जपणारा होता. नरक चतुर्दशी हे नाव या राजाच्या नावावरूनच प्राप्त झाले आहे हे उघड आहे.

या नरक राज्याला कृष्णाने मारले, अशा अर्थाच्या ज्या कथा आढळतात, त्या इतर अनेक कथांप्रमाणे कृष्णाच्या नावावर नंतर घुसडण्यात आल्या आहेत. नरक राजा आपले सामर्थ आणि सद्गुण यांच्या जोरावर आपले इंद्रपद हिरावून घेईल, अशी भिती इंद्राला वाटत होती, याचा अर्थ वैर होते, ते वैदिक इंद्र आणि नरक राजा यांच्यामध्ये. परंतु इतिहास तशा पद्धतीने लिहिण्याऐवजी बहुजननायक असलेल्या कृष्णाने नरक राज्याची हत्या केली, असे खोटेच लिहिण्यात आले, हे उघड आहे.

कृष्णाची लोकप्रियता वापरून बहुजन समाजामध्ये बहुजनांचा नायक असलेल्या नरक राजाविषयी तिरस्कार निर्माण करण्याच्या हेतूने कृष्णाच्या नावाचा वापर करण्यात आला. नरक राजाप्रमाणेच स्वतः कृष्ण इंद्रविरोधक होता,हे ध्यानात घेतले असता, कृष्ण इंद्रासाठी नरक राजाची हत्त्या करणे शक्य नव्हते.स्वाभाविकच नरक राजा आणि कृष्ण यांच्यातील वैर आणि युद्ध ही एक काल्पनिक गोष्ट ठरते. नरक राजा एक वेगळी संस्कृती चालवत असल्यामुळे त्याची बदनामी करण्यासाठी मनरकफ या

शब्दाचा अर्थ ममृत्यूनंतर यातना भोगण्याचे स्थानफ असा करण्यात आला आणि तो शब्द भाषेमध्ये रूढ करण्यात आला.

नरक राजाचा पराभव वा अंत या दिवशी झाला होता, असे म्हणण्याला वस्तुनिष्ठ असा सबळ पुरावा नाही. तो इंद्रावरील त्याच्या विजयाचा दिवस होता. ज्या अथी त्या दिवसाला त्याचे नाव देण्यात आले आहे, त्या अथी तो दिवस त्याच्या गौरवाचा, महात्म्याचा आणि जयजयकाराचाच आहे,हे उघड आहे. त्या दिवशी कृष्णाने त्याला मारले असते, तर तो दिवस कृष्णाच्या जयजयकाराचा झाला असता आणि त्या दिवसाला नरकाचे नाव देण्याऐवजी कृष्णाचे दिले गेले असते किंवा इंद्राचे दिले गेले असते. या घटनेशी कृष्णाचा सबंध नाही हे तर उघडच आहे.

नरकचतुर्दशीच्या दिवशी नरक राजाची आठवण जागवणे, त्याला आदरांजली अर्पण करणे आणि त्याच्याविषयीची आपली कृतज्ञता व्यक्त करणे, यासाठी दिप प्रज्वलित केले जातात. असा उत्सव साजरा करण्यामागे एक खास धारणा असते.एक वर्षापूर्वी त्या व्यक्तीचे स्मरण करून तिच्याकडून जी प्रेरणा घेतलेली असते, ती वर्षभरामध्ये काळाचा परिणाम म्हणून काहिशी क्षीण झा–लेली असते, म्हणून एक वर्षानंतर पुन्हा त्या प्रेरणेचे नुतनीकरण करणे आणि ती ताजेपणाने आपल्या अंतर्यामी धारण करून पुढच्या वर्षासाठी नव्याने उर्जा संकलित करणे, असा याचा अर्थ असतो. नरक चतुर्दशीच्या निमित्ताने नरक राजाच्या चरित्रातून अशी प्रेरणा घेणे, हे उचित होय. एक प्रकारे त्या दिवशी नरक राजाचे आपल्या जीवनात पुनरागमन होते, म्हणून त्याचे स्वागत करण्याचा दिवस या दृष्टीनेही आपण या दिवसाकडे पाहू शकतो.

आश्विन अमावास्येला लक्ष्मीपुजन केले जाते. लक्ष्मी या शब्दाचे अनेक अर्थ आहेत. या संदर्भात धनसंपदा, वैभव, समृद्धी हा या शब्दाचा अर्थ आहे. धनत्रयोदशीच्या संदर्भात धनाविषयी जे म्हटले,तेच लक्ष्मीपुजनालाही लागू पडते.यामध्ये आणखी काही गोष्टींची भर घालणेही आवश्यक आहे.

लक्ष्मीपुजन हे मुळचे मनिर्ऋतिपूजनफ होते. निऋती ही सिंधु संस्कृतीच्या काळातील एक अतिशय महान स्त्री होती.आज लक्ष्मी ज्या समृद्धीचे प्रतिक मानली जाते, त्या समृद्धीची खऱ्या अर्थाने निर्मिती करण्याचे महान कार्य प्राचीन काळात बहुजन समाजातील अतिशय श्रेष्ठ अशा निर्ऋती नावाच्या स्त्रीने केले होते.यज्ञयागासारख्या चाकोरीबद्ध कर्मकांडाचा अंगीकार करण्याऐवजी तिने समाजरचनेत सर्व प्रकारच्या नवनिर्मितीच्या संकल्पना कार्यान्वित करण्याचे कार्य केले होते. नवनिर्मितीच्या या कार्यामुळेच तिची पृथ्वीबरोबर तुलना केली जात असे. स्वाभाविकच, मनर्ऋतिफ या शब्द–ाचे मआनंद देणारीफ, मपृथ्वीफ, असेही अर्थ झाले होते.या निर्ऋतीचा बहुजनांची महान पूर्वज जी पार्वती तिच्याशीही निकटचा संबंध होता. नवनिर्मिति,समृद्धी,उज्वल यश आणि आनंद यांचे प्रतीक असलेली ती बहुजनांच्या जीवनाला विधायक दिशा देणारी आहे.भारतीयांच्या आद्यमातांपैकी ती एक आहे.

निर्ऋतीचे आपल्या सांस्कृतिक जीवनातील हे अतिशय उदात्त स्थान पाहता आपण या दिवशी निर्ऋतीच्या गौरवाचा उत्सव साजरा करावा.

या दिवशी केरकचरा काढण्याचे साधन असलेल्या केरसुनीची पुजा केली जाते.ही पुजा करताना तिलाच लक्ष्मी मानले जाते. या प्रथेचा अर्थ आपण काळजीपूर्वक समजून घेतला पाहिजे. केरसूणी स्वच्छता निर्माण करते. जेथे स्वच्छता असते,तेथे आरोग्य, प्रसन्नता, मन:शांती, सौदर्य, आणि खरीखुरी समृद्धीही येते. हा स्वच्छतेचे महत्व मनावर बिंबविण्याचा संस्कार आहे. पण त्याबरोबरच आपल्याला स्वच्छता देणार्या एका निजीव साधनाचीही कृतज्ञतापूर्वक पूजा करणे, ही कृती आपल्याला एक फार महत्वाचा संदेश देणारी आहे. श्रमाचा द्वेष करता कामा नये. श्रमातून, कष्टातून मानवी जीवन स्वच्छ आणि सुखी होते. आता, निजीव साधनाचीही अशी पुजा करायची असेल, तर सर्व प्रकारच्या श्रम जीवी लोकांविषयी आणि त्यातही समाजातील ज्या व्यक्ती इतरांना स्वच्छ आणि प्रसन्न जीवन लाभावे म्हणून अस्वच्छता दूर करण्याचे श्रम करतात, त्यांच्याविषयी आत्मीयता आणि कृतज्ञता बाळगणे,हा अतिशय उदात्त संदेश या प्रथेतून घेता येतो.

आश्विन अमावास्येलाच भार–ताचे एक अतिशय महान सुपुत्र तीर्थंकर वर्धमान महावीर यांना निर्वाण प्राप्त झाले. त्यांचा उपदेश मानव जातीसाठी हितकारक आणि कल्याणकारक आहे.प्रकाश हे ज्ञानाचे प्रतीक असते आणि वर्धमान महावीरांनी जो ज्ञानाचा आणि मानवी मूल्यांचा उपदेश केला,तो सदैव प्रकाशमय राहणार आहे.त्यांचा हा उपदेश सर्व लोकांपर्यंत पोचावा आणि तो पोचविण्यासाठी आपलाही हातभार लागावा, ही भावना या दिवशी आपल्या मनात उत्कट स्वरूपात जपता येते.

जैन परंपरेमध्ये महावीरांच्या निर्वाणाचा निर्देश मनिर्वाणकल्याणकङ्घ या शब्दाने केला जातो. त्यांचा जन्म, त्यांची ज्ञानप्राप्ति इ.घटना जशा लोकांचे, प्राणीमात्रांचे कल्याण साधणार्या मानल्या जातात, तसेच त्यांचे निर्वाणही कल्याणकारक मानले जाते आणि म्हणूनच त्याचा निर्देश मनिर्वाणकल्याणकफ या शब्दाने केला जातो.

निर्वाणकल्याणकाची संकल्पना आपल्याला जीनव आणि मृत्यू यांच्याविषयी एक आगळा आणि प्रसन्न दृष्टीकोण देणारी आहे. अनेकांतवादाच्या दृष्टीनेच पहायचे, तर जैन परंपरेत ज्याला एका दृष्टीने निर्वाण म्हटले जाते, तो दुसऱ्या दृष्टीने देहाचा अंत असतो, मृत्यू असतो. पण परिपूर्ण जीवन जगून झाल्यानंतरच्या मृत्युकडे विघातक म्हणून न पाहता, त्याला विनाशक न मानता, त्याला कल्याणक मानणे हे मृत्यूलाही अवीट सौंदर्य देणे आहे. म्हणूनच महावीरांच्या निर्वानानंतर लोकांनी दिपोत्सव साजरा केला आहे. या दिपोत्स–वाची अनेक वर्णने आढळतात. नमुना म्हणून इथे काही वर्णनांचे स्वरूप पाहू या. जैन परंपरेतील महरिवंशपुराणफ या ग्रंथात या प्रसंगाचे वर्णन पुढीलप्रमाणे केल्याचे उल्लेख आढळतात :

ज्वलत्प्रदीपालिकया प्रवृद्धया
सुरासुरैः दीपितया प्रदीप्तया।
तदा स्म पावानगरी समन्ततः
प्रदीपिताकाशतला प्रकाशते।।
हरिवंशपुराण ६६।१९।।

अर्थ : त्या वेळी (महावीरांचे निर्वाण झाले, त्या वेळी) सुर आणि असूर यांनी प्रदीपांच्या (मोठमोठ्या दिव्यांच्या) मालिका प्रज्वलित केल्या.त्या खुप मोठ्या झाल्या,त्या दिपित झाल्या (झळाळू लागल्या) प्रदीप्त झाल्या (अतिशय प्रकाशित झाल्या).त्यामुळे ,जिच्यावरचे आकाश सर्व बाजूंनी प्रदीपित झाले होते,अशा पावानगरीत सर्व आसमंत प्रकाशित झाला.

जैन साहित्यात महावीरांच्या निर्वाणाचे वर्णन पुढीलप्रमाणे करण्यात आल्याचे आढळते,....घरोघर दीप पाजळले गेले.रस्तोरस्ती दीप तेजाळले गेले.जिकडे तिकडे दीपच दीप दिसू लागले. दीपांची रांगच रांग प्रकाशू लागली. दीपांच्या पंक्ति जागोजागी चमकू लागल्या. ते पाहून लोक नाचू लागले. भक्त गाऊ लागले. फ्नमः श्री वर्धमानायफ चा जयघोष दाही दिशांतून घुमू लागला. या अविस्मरणीय आनंदाला नाव देण्यात आले मदीपावलीफत्या दिवसाला नाव मिळालं मदिवाळीफ, आनंदाची दिवाळी, ज्ञानाची दिवाळी, मोक्षसुखाची दिवाळी, भ.महावीरांच्या निर्वाणाची दिवाळी. अमावस्या असून देखील त्या वेळी जगभर पसरलेल्या उद्द्योताचे प्रतीक–स्मृतिचिन्ह म्हणून आजतागायत सामान्य जनता या दिवशी दिव्याच्या ज्योती उजाळून हा आगळा आनंदमहोत्सवी सण अखंड साजरा करीत आली आहे. अखंड साजरा करीत राहणार आहे.

मृत्यूकडे पाहण्याची ही दृष्टी अतिशय सुखद आहे. एका दृष्टीने हे महावीरांनी उपदेशिलेल्या अनेकान्तवादाचे मधुर फळ आहे. मृत्यू हा जीवनाचा शेवट नसून ती जीवनाची परिपूर्णता आहे, परिपक्वता आहे. खरे तर मृत्यू हिच मृत्यूवरची मात आहे, मृत्यूचा पराभव आहे, मृत्यूच्या पलिकडे जाणे आहे. म्हणून हा क्षण दुःखाचा नसून आनंदाचा आहे.बाहेर अमावस्येचा अंधार पसरल्यासारखे दिसत असले, तरी ती प्रत्यक्षात निर्वाणाच्या प्रकाशाची पौर्णिमा आहे. तो मानवी अस्तित्वाचा परमोच्च बिंदू आहे, विकासाची सवोच्च अवस्था आहे, आनंदाची परम सीमा आहे!

दिवाळीचे हे प्रकाशमय आणि आनंददायक स्वरूप भारतीय संस्कृतीला एक असाधारण तेज देणारे आहे.

विजयादशमी आणि बलिप्रतिपदा या दोन्ही दिवशी बळीराजाचे कृतज्ञतापूर्वक स्मरण करून आपल्यासाठी उमदी प्रेरणा घेण्याचे विधायक, भावात्मक आणि आपल्या सर्जनशिलतेची अभिव्यक्ति करणारे उपक्रम आयोजित करावेत. या काळात आपली मने बळीराजाच्या आणि बळीराजासारख्या आपल्या प्रेरणास्थानांच्या विचारांनीच भरलेली आणि भारावलेली असावीत. आपल्या मनामध्ये अशावेळी नको त्या व्यक्तींच्या थोड्याशा स्मरणालाही वाव असू नये. आपली मने प्रसन्न राहावीत, यासाठी हे आवश्यक आहे. म्हणून या काळात कोणाच्या प्रतिमांचे दहन करणे वगैरेंसारखे नकारात्मक उपक्रम अजिबात करू नयेत.

मभाऊबीजफ हा अनेक दिवस चालणाऱ्या दिवाळीच्या सणातील प्रत्यक्ष रित्या शेवटचा दिवस होय. भाऊ आणि बहिण यांच्यातील रक्ताच्या आणि जिव्हाळ्याच्या नात्याचे नूतनीकरण आणि दृढीकरण असे त्याचे स्वरूप आहे. बीज म्हणजे द्रितीया. कार्तिक शुक्ल द्रितीयेला हा सण साजरा केला जात असल्यामुळे त्याला मभाऊबीजफ असे नाव देण्यात आले आहे. आपल्या सध्याच्या समाजव्यवस्थेमध्ये मुलीला आयुष्याच्या विशिष्ट टप्प्यावर लग्न करून माहेरातून सासरी जावे लागते.हे स्थित्यंतर अटळ आहे. मुलगी सासरी गेल्यानंतर तिचे जीवन अनेक दृष्टींनी बदलते आणि ती क्रमशः सासरच्या जीवनाशी एकरूप होऊन जाते. असे असले, तरी जिथे जन्म झाला आणि जिथे लग्नापूर्वीचे सगळे आयुष्य व्यतीत झाले, त्या स्थानाबरोबरचे आणि तिथल्या व्यक्तींबरोबरचे सगळे नाते कधीच तुटत नाही. ती सासरी पूर्णपणे सुखी समाधानी असली, तरी देखील माहेरबरोबरच्या नात्याची जपणूक करण्यामध्ये तिला एक विलक्षण आनंद मिळत असतो. सासरी ती अडचणीत वा दुःखात असली, तरी तिला माहेरच्या ममतेची गरज असते. दुसऱ्या बाजूने भावाला आपले घर सोडून अशाप्रकारचे स्थित्यंतर करावे लागत नसले, तरी देखील आपल्या कुटूंबाचा आणि भावविश्वाचा एक अतिशय निकटचा भाग असलेली बहिण आपले घर सोडून दुसरीकडे गेल्यानंतर त्यालाही आपल्या जीवनाच्या परिपूर्णतेसाठी बहिणीविषयीचा जिव्हाळा जपण्याची भावनिक गरज वाटतच असते. आशा रितीने वेगवेगळ्या ठिकाणी आपापल्या संसारात स्थिरावल्यानंतरही भाऊ आणि बहिण यांना आपले नाते जपण्याची उत्कट इच्छा असते. लग्नापूर्वीही ते जप–लेले असते आणि लग्नानंतरही ते जपण्याचा क्रम चालू ठेवण्याची आवश्यकता त्याना जाणवत असते. जिव्हाळ्याची ही जपणूक व्यक्त करण्याचे एक हृद्य प्रतिक म्हणजे भाऊबीज हा सण होय. या प्रकारच्या भावणेतून हा सण साजरा करून भाऊ आणि बहिण यांच्या नात्याला दृढता देणे हे योग्य आहे.

दिवाळीचा सण साजरा करताना कोणत्याही प्रकारचे प्रदू–षण होणार नाही, याची काळजी घ्यावी.पैशाची उधळपट्टी, संपत्तीचे अनुचित प्रदर्शन, कर्ज काढून सण साजरा करणे इ.अनिष्ट प्रकारही टाळावेत.

सौजन्य – शिवधर्म गाथा
संकलन – रामचंद्र सालेकर

समृद्धीसाठी सहकार

दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा

जिल्ह्यात ३१ शाखांमधून अविरत सेवा तत्पर सेवेचा वारसा लाभलेली गोंदिया जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांची, ठेवीदारांची व सभासदांची बँक

दि गोंदिया डिस्ट्रीक्ट सेंट्रल को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., गोंदिया

मुख्य कार्यालय गायत्री मंदिर कुडवा चौक, गोंदिया दुरध्वनी ८७६७८०१९१४

♦ठेवीदारांच्या ठेवीवर आकर्षक व्याजदर ♦बँकेतील ठेवींना विमा संरक्षण. ♦मुदती ठेवीवर कर्जाची सोय उपलब्ध.♦शेतकऱ्यांना शेती विषयक गरजानुसार सर्व प्रकारचा कर्ज पुरवठा♦बचत गटांना कर्ज पुरवठा ♦गृहकर्ज पुरवठा ♦वाहन कर्ज योजना♦व्यवसायाकरिता मुक्त प्रत्यय कर्ज मर्यादा योजना ♦मालमत्ता गहाण योजना♦वैयक्तिक कर्ज रुपये १५ लक्ष पर्यंत ♦पगारदार कर्मचाऱ्यांना मुक्त प्रत्याय कर्ज मर्यादा.

उपलब्ध सुविधा:-1) Rupay Debit ATM Card द्वारे कुठूनही पैसे काढण्याची सोय 2)RTGS/NEFT सुविधा 3) SMS Alert 4) Any Branch Banking 5) ABPS/NACH द्वारे Direct Benifit सुविधा 6) 20 शाखामध्ये ATM सुविधा. तसेच शाखेत मशीनद्वारे कॅश डिपॉजीट करण्याची सुविधा उपलब्ध.

श्री राजेन्द्र जैन (अध्यक्ष) श्री. राधेलाल पटले (उपाध्यक्ष) श्री.डॉ.अविनाश जायस्वाल (सचिव)

संचालक:- श्री घनश्यामप्रसाद द्वारकाप्रसाद मस्करे, श्री भेरसिंह दुकलूजी नागपुरे, श्री महेशकुमार स्वरुपचंदजी जैन, श्री रेखलाल छंदलाल टेंभरे, श्री पन्नालाल गोपीचंद सहारे, श्री राजकुमार संपतराव कुथे, श्री राजकुमार नेमीचंद जैन, श्री रामलाल बुधाजी राऊत, सौ. प्रियाताई विनोदजी हरिणखेडे, श्री गजानन जगन्नाथ परशुरामकर, श्री केवळराम नत्थुजी पुस्तोडे, श्री अशोक (गप्पु) लक्ष्मीनारायण गुप्ता, श्री अजय शरदचंद्रजी हलमारे, श्री प्रफुल गोपालदास अग्रवाल, श्री भोजराज दाजीबा रहेले, श्रीमती उषाताई भुमेश्वर मेंढे, श्री गोपाल कपुरचंद असाटी(सी.ए.),श्री राजेश जगदीशचंद्र व्यास(सी.ए.)

मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री सुरेशचंद्र मधुकर टेटे आणि सर्व कर्मचारी वृंद.

गोंदिया पोलिसांच्यावतीने जनतेला सुचना

नक्षलवाद्यांचे मुख्यत: दोन प्रकार असतात. एक म्हणजे जंगलात शस्त्र घेवून पोलीस व प्रशासनाविरुद्ध विविध घातपाती/विध्वंसक कारवाया घडवून असतात, तर दुसरे म्हणजे शहरी माओवादी (अर्बन नक्षल) जे कट्टर डाव्या विचारसरणीचे असतात व जनमाणसात राहून आपली खरी ओळख उघड न होऊ देता त्यांच्या तथाकथीत क्रांतीच्या वाटेवर मार्गक्रमण करीत देशाच्या आंतरीक सुरक्षेला धोका उत्पन्न होईल, सार्वजनिक शांततेला तडा जाईल, देशाची एकता व अखंडता कमकुवत होईल यादृष्टीने कार्य करीत असतात. अश्या दोन्ही प्रकारच्या माओवाद्यांपासून जनतेने सतर्क रहावे.

तसेच दिवाळी सणानिमित्त बऱ्याच मोठ्या संख्येने नागरिक गावाला ये-जा करीत असतात. तरी सर्व नागरिकांनी गावी जातांना चोरी, दरोडा, तसेच विविध प्रकारचे गुन्ह्यांपासून आपल्या मालमत्तेचे रक्षण करण्याचे दृष्टीने अतिदक्षता बाळगावी.

गावाला जातांना संबंधित पोलीस स्टेशनला व शेजारच्या विश्वासू व्यक्तींना माहिती द्यावी. वाहने चालवितांना वाहतुकीच्या नियमांचे काटेकोर पालन करावे. फटाके उडवितांना जाळपोळ सारख्या घटना टाळण्याच्या दृष्टीने योग्य ती खबरदारी घ्यावी असे गोंदिया जिल्हा पोलीस दलातर्फे जनतेला आवाहन करण्यात येत आहे.

adani

ह्या वर्षी,
पुन्हा सगळ्यांची
घरे सजतील,
अनेक दिवे लागतील,
आणि दारादारात
रांगोळ्या रंगतील.
जेव्हा सणामध्ये असेल
स्वप्नांचा गोडवा,
तेव्हा प्रत्येकजण मिळून
पुढे जाईल.

शुभ दीपावली

/AdaniOnline | www.adani.com

संजय टेंभरे
सभापती
अर्थ व बांधकाम समिती
जि.प.गोंदिया

सभी नागरिकों, ग्राहकों को दीपावली की हार्दिक शुभकामनाएँ

श्री हलवाई होटल असोसिएशन

श्री टॉकीज रोड, गोंदिया-४४१६०१
फोन नं.(०७१८२) २३७५५६,
लॉज फोन नं. (०७१८२) २३७०७६

सर्व सुविधायुक्त आरामदायक व सबसे किफायती ए.सी.कमरे, एवं ए.सी. डोरमेट्री रुम ४००/- अत्यंत उचित किराये पर उपलब्ध.

नरेंद्रकुमार चांदवानी (अध्यक्ष), नरेशकुमार अग्रवाल (कोषाध्यक्ष), अशोककुमार चौधरी (सचिव)
एवं समस्त सदस्यगण.

जिल्हावासीयांना दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा!
महाराष्ट्र राज्य खनिकर्म महामंडळ मर्या. खुर्शिपार
आयर्न ओर खाण
ता.आमगांव, जि.गोंदिया

समस्त जनतेला दिवाळी व नूतन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा !
-:एक शुभेच्छुक :-
सी.टी.गोंदिया

समस्त जनतेला दिवाळी व नूतन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा !
-:एक शुभेच्छुक :-
एफ.बी. गोंदिया

"ती" अशक्त नाही

नकोरे समजू तिला अशक्त
तिच्या नसानसात आहे तुझेच रक्त
मुलगाच पाहिजे हा हट्ट तू का धराला
तुझा जन्म स्त्रीच्याच पोटी झाला हे कसा रे विसरला
बनेल तीही कोणाची बहिण, बायको आणि सासू
येऊ देऊ नकोरे तिच्या डोळ्यात एकही आसू
कमी पडू देऊ नको तिला शिक्षणात काही
पुरव तिला पुस्तक, पाटी, सर्वकाही
शिक्षणाबरोबर जोड असू दे संस्कारांची
जोडेल ती माणसे सासरची आणि माहेरची
मुलगी मुलापेक्षा काही कमी नाही
मुलगाच काळजी घेईल याची हल्ली हमी नाही
ज्यांना मुलच नाही त्यांची जरा आठवण कर
देवाने तुला आशीर्वादित केलं म्हणून त्याचं स्तवन कर.

राज धुदाट (८४८५८७७२३२)
जयसिंगपूर (कवितासागर)

समस्त जनतेला दिवाळी व नूतन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा!
-:शुभेच्छुक :-
पोलीस स्टेशन
गोरेगाव

आपको
दीपावली
की ढेर सारी शुभकामनाएं!
वाहन चालवितांना हेल्मेटचा वापर करा, मोबाईलवर बोलणे टाळा,
वाहनांचे कागदपत्र जवळ ठेवा
वाहतुक शाखा,गोंदिया

जो करील धूम्रपान,
त्याचे जीवन होईल
घाण.
-: एक शुभेच्छुक :-

समस्त जनतेला दिवाळी व नूतन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा !
-:एक शुभेच्छुक :-
झेड.पी.एच.बी.

समस्त जनतेला दिवाळी व नूतन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा !
-:एक शुभेच्छुक :-
झेड.पी.सी.पी.

असंख्य फुलांचा गंध
तुमच्या जीवनात दरवळू दे
शुभ दिपावली
दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा
-: शुभेच्छुक :-
जि.प. सार्वजनिक बांधकाम
उपविभाग सडक अर्जुनी

आपको
दीपावली
की ढेर सारी शुभकामनाएं!
डी.जे.ग्रुप,गोंदिया

आपको
दीपावली
की ढेर सारी शुभकामनाएं!
एम.टी.गोंदिया

आपको
दीपावली
की ढेर सारी शुभकामनाएं!
आर.ए.ग्रुप,बाजार चौक गोंदिया

असंख्य फुलांचा गंध
तुमच्या जीवनात दरवळू दे
शुभ दिपावली
दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा
-:एक शुभेच्छुक:-
एम.बी.

समस्त जनतेला दिवाळी व नूतन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा !
महाराष्ट्र राज्य विज वितरण व स नियंत्रण कंपनी गोंदिया

थेट मनापासून..!
दोस्तहो..!
यंदाची दिवाळी..
ज्यांच्या घरात अंधार असेल
त्यांच्या घरापर्यंत जावी
ज्यांच्या मनात अंधार असेल
त्यांच्या मनापर्यंत जावी
अंधारालाही
प्रकाशाची फुलं यावी !
तुम्ही
आम्ही
सारेच..
मनापासून
तसे प्रयत्न करूया..!
नुसत्याच
वरवर शुभेच्छा देण्याची
नाटकं
आता नकोत !
ज्ञानेश वाकुडकर
नागपूर

समस्त नागरिकांना दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा

यशवंत गणवीर
उपाध्यक्ष
जि.प. गोंदिया
सभापती
शिक्षण व आरोग्य

थेट मनापासून..!
दोस्तहो..!
यंदाची दिवाळी..
ज्यांच्या घरात अंधार असेल
त्यांच्या घरापर्यंत जावी
ज्यांच्या मनात अंधार असेल
त्यांच्या मनापर्यंत जावी
अंधारालाही
प्रकाशाची फुलं यावी !
तुम्ही
आम्ही
सारेच..
मनापासून
तसे प्रयत्न करूया..!
नुसत्याच
वरवर शुभेच्छा देण्याची
नाटकं
आता नकोत !
ज्ञानेश वाकुडकर
नागपूर

जिल्ह्यातील सर्व शेतकरी बांधवांना
दिपावली निमित्त हार्दिक शुभेच्छा!

-:डॉ.विवेक मेंढे
युवक काँग्रेस युवा नेता

विविध कार्यकारी सेवा सहकारी संस्था मर्या.रजेगाव,पं.स.गोंदिया
र.नं.983

शुभ दीपावली
सर्व ग्राम वासियांना
दिपावली
व नविन वर्षाच्या
हार्दिक
शुभेच्छा...

श्री तिलकचंद पटले अध्यक्ष
श्री हिवराज लिल्हारे उपाध्यक्ष
श्री सी.बी.रहांगडाले गटसचिव
श्री ओ.एम.आसोले गटसचिव
श्री श्रीराम कटरे संचालक
श्री गणेशलाल बिसेन संचालक
श्री लालचंद पाटील संचालक
श्री रवी दहाट संचालक
श्रीमती कांताबाई रहांगडाले संचालिका
श्रीमती प्रमिलाबाई रहांगडाले संचालिका
श्री हेमराज बोरकर संचालक
श्री लेखराम टेंभरे संचालक
श्री चैतराम बिसेन संचालक
श्री कुवरलाल टेंभरे संचालक

समस्त नागरिकांना दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा

किशोर तरोणे
माजी जि.प. सदस्य
नवेगांवबांध

कृषी उत्पन्न बाजार समिती गोंदिया
तर्फे समस्त नागरिकांना दिवाळी गुरुनानक जयंती, कार्तिकी एकादशी, तुळसी विवाह व नुतन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा!

भाऊराव उके — सभापती, कृउबास गोंदिया
राजकुमार(पप्पुभाऊ) पटले — उपसभापती, कृउबास गोंदिया

संचालक मंडळ:-मुनेश रहांगडाले, धनंजय तुरकर,राजीव ठकरेले, चेतन बहेकार, ओमेश्वर चौधरी (बाबा), राधाकृष्ण ठाकुर, जितेश टेंभरे, मुरलीधर नागपुरे, धनलाल ठाकरे, अरुण गजभिये, पंकज यादव, सौ. कौशल तुरकर, सौ. श्यामकला पाचे, सुमित भालोटिया, सुरेश अग्रवाल, विजय उके, सचिन बडवाईक (प्रभारी सचिव)

समितीचे वैशिष्ट्ये:- १) विदर्भातील सर्वात मोठा मवेशी बाजार दर रविवार उपबाजार काटी २) प्रवाशांची पिण्याचे पाण्याची व शेतकरी विश्रामगृहाची व्यवस्था ३) शासन निर्णयप्रमाणे शेतकऱ्यांकडून आकारण्यात येणारी आडत बंद ४) मोजमाप साठी इलेक्ट्रॉनिक वजन काटे ५) आवार भिंत व सुरक्षा कर्मीसह सुरक्षीत आवार.

सहायक निबंधक, सह.संस्था गोंदिया
पदसिद्ध सदस्य एवं समस्त कर्मचारी वृंद, कृषी उत्पन्न बाजार समिती गोंदिया

जिल्हावासीयांना दिवाळी व नूतन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा!

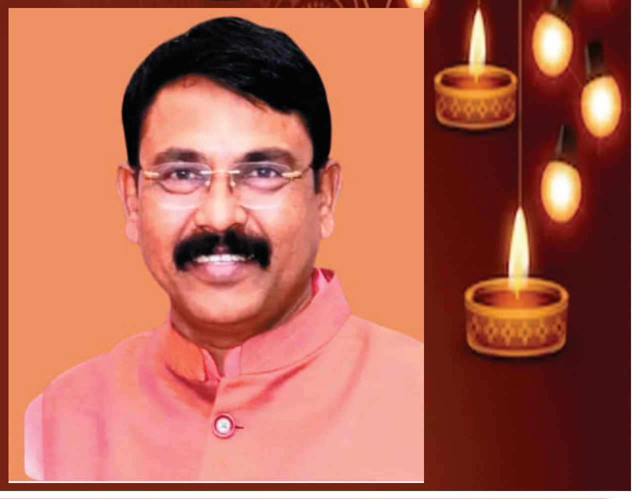

सुनील मेंढे
खासदार
भंडारा-गोंदिया लोकसभा क्षेत्र

समस्त जनतेला दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा...
ग्राम पंचायत आंभोरा, ता.जि. गोंदिया

सरपंच — सौ. जाननबाई चौधरी
उपसरपंच — सौ. सारिका सावनकर
ग्रामसेवक — श्री दिपककुमार रेवतकर
सदस्य — श्री राजेश रामटेके
सदस्य — श्री सुरेश भिमटे
सदस्य — श्री चिंतामन चौधरी
सदस्य — श्री अश्वजीत गणवीर
सदस्या — सौ.रिता चौधरी
सदस्या — सौ.खुमेश्वरी चौधरी
सदस्या — सौ.विमल रामटेके
सदस्या — सौ.बिपतबाई पटले
संगणक परिचालक — श्री जाफर शेख
परिचर — श्री प्रमोद काटेकर
ग्राम रोजगार सेवक — श्री अशोक श्यामकुवर
सामा. कार्यकर्ता — श्री लक्ष्मणभाऊ चौधरी

टिप : (१) गावकऱ्यांनी ग्रा.पं. कराचा भरणा वेळेवर करावा. (२) आपले गाव सुंदर व स्वच्छ ठेवण्यास मदत करावे. (३) पाण्याचा अपव्यय टाळावा. (४) शौचालयाचा नियमित वापर करावा. (५) रस्त्यावर गुरे-ढोरे बांधू नये.

समस्त ग्रामवासीयांना दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा...
ग्राम पंचायत टेमनी, ता.जि. गोंदिया

सरपंच — श्री योगेश्वर (मुन्ना) पटले
उपसरपंच — श्री शैलेन्द्र डोंगरे
ग्रामसेवक — श्री डी.पी. सोनेवाने
सदस्य — श्री शिवलाल नेवारे
सदस्य — श्री संदिप बानेवार
सदस्य — श्री उमासिंग उईके
सदस्या — सौ. सुषमा पटले
सदस्या — सौ. किर्ती भेलावे
सदस्या — सौ.रिना किरनापूरे
सदस्या — सौ. मालती पटले
सदस्या — सौ.मालती ठाकरे
संगणक परिचालक — श्री ओमकार पारधी
परिचर — श्री गोबरीसिंह बरेले
पानी पुरवठा — श्री रंजित पंडेले
ग्रा.रो. सेवक — श्री दुर्योधन वंजारी

टिप : (१) गावकऱ्यांनी ग्रा.पं. कराचा भरणा वेळेवर करावा. (२) आपले गाव सुंदर व स्वच्छ ठेवण्यास मदत करावे. (३) पाण्याचा अपव्यय टाळावा. (४) शौचालयाचा नियमित वापर करावा. (५) रस्त्यावर गुरे-ढोरे बांधू नये.

समस्त आसोली ग्रामवासीयांना दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा...
ग्राम पंचायत आसोली, ता.जि.गोंदिया

सरपंच — सौ. बिरजुला हिरालाल भेलावे
उपसरपंच — श्री मनिष बेनीराम पंधरे
ग्राम विकास अधिकारी — श्री आर.एन. बहेकार

सदस्य : श्री राजु शिवन गणवीर, श्री प्रमेश सुखलाल उईके, श्री गुणवंत चंद्रकला उके, श्री सागर इंदल नंदागवली, सौ.भावना महेन्द्र गडपायले, सौ.प्रभा दिनेश कुंभरे, सौ.पुस्तकला मुनेश्वर लांजेवार, सौ.शांताबाई मुलचंद धुर्वे, सौ.उर्मिला ब्रिजलाल गायधने, सौ.प्रेमलता माणिकलाल बाबने
श्री रविन्द्र वाढई (परिचर), श्री किशोर कावडे (पा.पु.कर्मचारी), सौ.नितु भेलावे (संगणक परिचालक), श्री दुर्गेश गायधने (ग्रा.रो.सेवक)

टिप : (१) गावकऱ्यांनी ग्रा.पं. कराचा भरणा वेळेवर करावा.
(२) आपले गाव सुंदर व स्वच्छ ठेवण्यास मदत करावे.(३) पाण्याचा अपव्यय टाळावा
(४) शौचालयाचा नियमित वापर करावा. (५) रस्त्यावर गुरे-ढोरे बांधू नये.

समस्त चुलोद ग्रामवासीयांना दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा...
ग्राम पंचायत चुलोद, ता.जि.गोंदिया

सरपंच — सौ. मायाताई बोरकर
उपसरपंच — श्री लतिश बिसेन
ग्रा.वि. अधिकारी — श्री एच.व्ही. लेंडे

-: ग्राम पंचायत सदस्य व कर्मचारीवृंद :-
श्री विजय ठाकूर, श्री महेश बानेवार, श्री संजय बिसेन, श्री पुरुषोत्तम बागडे, सौ.दामेश्वरी भगत, सौ.शकुन्तला ठाकूर, सौ.सिन्धुबाई चुटे, सौ.मंगला मेश्राम, सौ.सिताबाई पडोळे, सौ.गिताबाई बरईकर, श्री सुरेश चौधरी, श्री नानाजी मेश्राम, श्री रामप्रसाद कटरे, श्री योगेश ठाकूर, सौ.कविता भालाधरे (पो.पाटील), श्री प्रकाश बनकर (तं.मु.अध्यक्ष)

टिप : (१) गावकऱ्यांनी ग्रा.पं. कराचा भरणा वेळेवर करावा.
(२) आपले गाव सुंदर व स्वच्छ ठेवण्यास मदत करावे. (४) शौचालयाचा नियमित वापर करावा.

ग्राम विकास एकच ध्यास...
समस्त ईर्री ग्रामवासीयांना दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा...
ग्राम पंचायत ईर्री, ता.जि.गोंदिया

सरपंच — श्री देवानंद गडपायले
उपसरपंच — श्री भाऊलाल तरोणे
ग्राम विकास अधिकारी — श्री रामा जमईवार

सदस्य : श्री मनिराम उपवंशी, श्री दिलीप ब्राम्हणकर, श्री जितेन्द्र वरकडे, सौ.उर्मिला उपवंशी, सौ.धनवंता वरकडे, सौ.सयवंता नागपूरे, सौ.चित्ररेखा चौधरी, सौ.वर्षा चौहान
श्री सुनिल ठकरेले (परिचर), कु.मनिषा मेन्ढे (संगणक परिचालक), श्री नरेश ठकरेले (ग्रा.रो.सेवक)

टिप : (१) गावकऱ्यांनी ग्रा.पं. कराचा भरणा वेळेवर करावा.
(२) आपले गाव सुंदर व स्वच्छ ठेवण्यास मदत करावे.(३) पाण्याचा अपव्यय टाळावा
(४) शौचालयाचा नियमित वापर करावा. (५) रस्त्यावर गुरे-ढोरे बांधू नये.

समस्त जिल्हावासीयांना दिवाळीच्या मन:पूर्वक हार्दिक शुभेच्छा...
श्री रुपचंदजी ठकरेले
सदस्य- माजी पंचायत समिती
सक्रीय कार्यकर्ता - लोधी समाज
सचिव- दत्तात्रेय शिक्षण संस्था, ईर्री
मु. ईर्री, ता.जि. गोंदिया

श्री राजेश देवलाल हनवते
विद्युत कर्मचारी
मु. परसवाडा, ता.जि. गोंदिया

श्री मगनलाल श्यामराव ढेकवार
सामाजिक कार्यकर्ता तथा
चाबी संगठन सक्रीय कार्यकर्ता
मु. ईर्री, ता.जि. गोंदिया

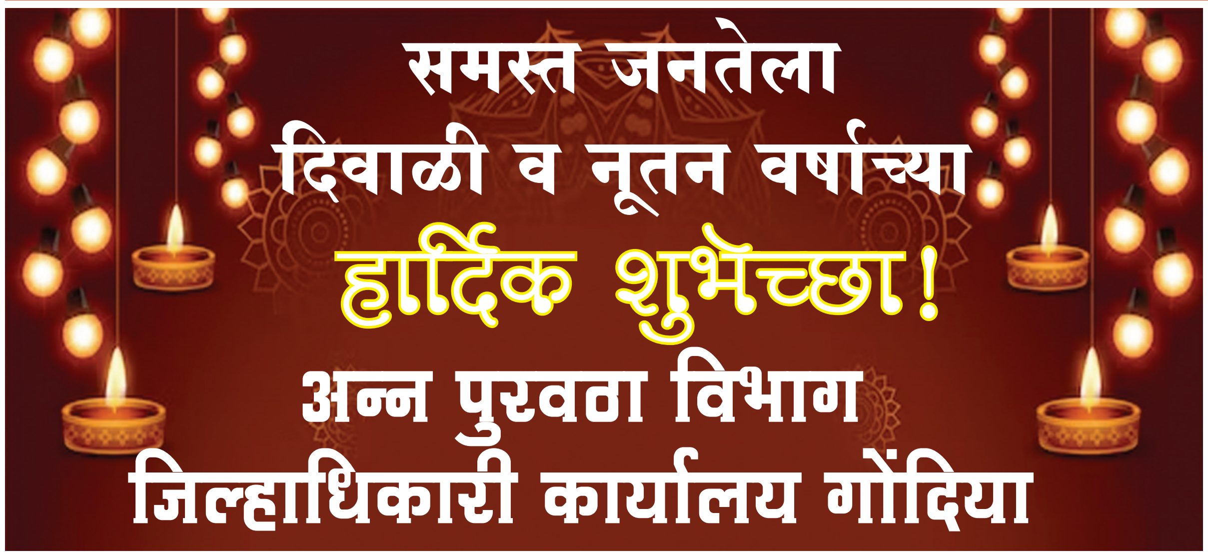

श्रीमान रायगडा

मनी फुटले रोमांच जेव्हा
तुझ्या चरणी ठेवीला
माथा....
सांग ना रे.... श्रीमान
रायगडा
मला माझ्या शिवरायाची
गाथा....
शिवनेरीची शान तो
राजगडाचा तो मान....
स्वराज्याची राजधानी
करुन
तुझा वाढविला सन्मान....
रायरीच्या कणाकणाने
घातली आर्ततेने साद
की रायरेश्वराने दिली
त्यांना वात्सल्याची
हाक....
का? राजाने धाव घेतली
का? घेतली तुझी आस
इथेच कसा घडविला
राजाने थोर नवा इतिहास
कुठले ते पुण्य रायगडा....
काय रे? तुझे संचित....
कसे बोलविले माझ्या
राजाला
सांग ना रे,ते गुपित....
ते ईश्वर.... तू दुर्गेश्वर
तू थोर.... अन् ते
महान....
तुमची प्रथम भेट वणीतो
अखंड सारा हिंदुस्तान....

– कविता केशवराव शिंदे
(नाशिक)
९९२२९९९६७७

दिवाळी सण

लक्ष लक्ष दीपांनी उजळलेला वर्षारंभ
आनंद आणि चैतन्याला आले उधाण
आनंदोत्सव आपल्या जीवनात...
सदैव साजरा होवो
या शुभेच्छांसहित
दीपावली अभिनंदन
दीपावलीनिमित्त
हार्दिक शुभेच्छा ...
अशोक दत्ताराम महाजन
पाटनी चौक जि.वाशिम

मे सुमन इंटरप्राईजेस, देवरी

फ्लाय अ‍ॅश ब्रिक (सिमेंट विटांचे उत्पादन)च्यावतीने

जिल्हावासीयांना दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा !

इंजि.युगेशकुमार बिसेन
जिल्हा उपाध्यक्ष
राष्ट्रवादी युवक कांग्रेस

ग्राम पंचायत ईस्तारी

ता.देवरी, जि.गोंदियाच्यावतीने दिवाळी व नूतन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा

श्री.फिरंगी हिरा मडावी
सरपंच

श्री.उमेश विनोद अंबादे
उपसरपंच

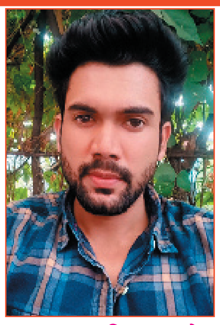

श्री.समिर बडगे
सचिव

सर्वश्री सदस्यगण:-श्री.गणेश बोबी बंजारी, सौ.शारदा मुकेश बगडेरिया, सौ.वर्षा धनराज धमगाये, सौ.संतोषी देवेन्द्र अमरवाडे, सौ.सिता देवकुमार तितराम

आपला गाव व परिसर स्वच्छ ठेवण्यासाठी सर्वांनी घरी शौचालयाचा वापर करावे, मलेरिया, डेंगू अशा आजारापासून स्वत:च्या आरोग्याची काळजी घ्यावी, भारत सरकार अभियानाअंतर्गत प्रत्येक घरी शोष-खड्डे तयार करावे.

देवरी तालुका वासीयांना दिपावली व भाऊबिजेच्या हार्दिक शुभेच्छा!

श्री.नितेशकुमार वालोदे
सामाजिक कार्यकर्ता, देवरी

सौ.कल्पना नितेशकुमार वालोदे
जि.प.सदस्य गोटाबोडी क्षेत्र

राणी सती राईस मील ककोडी

दिपावली एवं नववर्ष की हार्दिक शुभेच्छा

-: शुभेच्छुक :-

श्री ओमप्रकाश अग्रवाल
कैलास अग्रवाल
सुनिल अग्रवाल
सचिन अग्रवाल
कविश अग्रवाल

जिल्हावासीयांना दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा !

श्री.नितेशसिंग आर.पवार
राऊंड ऑफिसर
कडीकसा ता.देवरी

ग्राम पंचायत ककोडी

ता.देवरी, जि.गोंदियाच्यावतीने दिवाळी व नूतन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा

श्रीमती मिनाताई मडावी
सरपंच

भैय्यालाल जांभुळकर
उपसरपंच

मा.समीर बडगे
सचिव

मनिषा रमेश धरमगुडे
सदस्य

सर्वश्री सदस्यगण:-श्री.श्यामलाल कपूरडहेलिया, मा.रियाज खान, श्री.विनोद सुरसावंत, हिमानी काशिम, हर्षिला जांभुळकर, सुभद्रा अनिल हलामी

आपला गाव व परिसर स्वच्छ ठेवण्यासाठी सर्वांनी घरी शौचालयाचा वापर करावे, मलेरिया, डेंगू अशा आजारापासून स्वत:च्या आरोग्याची काळजी घ्यावी, भारत सरकार अभियानाअंतर्गत प्रत्येक घरी शोष-खड्डे तयार करावे.

ऊन सावल्या येतील जातील

कोंब जपावे आतील हिरवे,चला
दिवाळी आली आहे, ओंजळीत
घ्या चार दिवे, पहिला लावा थेट
मनातचतरीच राहील दूसरा तेवत
घरात आणि प्रियजनांच्या आयुष्यावर
प्रकाश बरसते तिसरा असू दे इथे
अंगणी उजेड आल्या गेल्यानाही
चौथा ठेवा अशा ठिकाणी जिथे
दिवाळी माहित नाही
।। शुभ दीपावली।।

ककोडीवासीयांना दिपावली व भाऊबिजेच्या हार्दिक शुभेच्छा!

श्री.कुंदन छगनलाल ठेंगाहे
मुख्याध्यापक
जि.प.केंद्रीय प्राथमिक शाळा ककोडी

श्री.एस.जी.राऊत
केंद्र प्रमुख
जि.प.केंद्रीय प्राथमिक शाळा ककोडी

श्री.नंदपुरी भीलगित्रास
अध्यक्ष
शाळा व्यवस्थापन समिती ककोडी

श्री.कमलेश चनाप
सदस्य
शाळा व्यवस्थापन समिती ककोडी

जिल्हावासीयांना दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा !

श्री.नितीलेश नामदेव दंडाळे
तलाठी चिचगड
ता.देवरी

जिल्हा परिषद हायस्कूल ककोडीच्यावतीने दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा!

श्री.राजेश सलाम
मुख्याध्यापक
जि.प.हायस्कूल ककोडी

श्री.ए.व्ही.मेश्राम
सहायक शिक्षक
जि.प.हायस्कूल ककोडी

श्री.डी.बी.कोटांगले
सहायक शिक्षक
जि.प.हायस्कूल ककोडी

जिल्हावासीयांना दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा!

हेमंतकुमार नेताम
विस्तार अधिकारी
पंचायत समिती कार्यालय, देवरी

जिल्हावासीयांना दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा !

श्री.एल.के.धरमगुडे
तलाठी घोनाडी, अप्पर तहसील कार्यालय चिचगड

जिल्हावासीयांना दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा!

आर.एस.राऊत
तलाठी ककोडी
तहसील कार्यालय देवरी

जिल्हावासीयांना दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा!

संजय ऋषी मोटघरे
मुख्याध्यापक
शासकीय माध्यमिक आश्रमशाळा ककोडी ता.देवरी
सर्व शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी.

जिल्हावासीयांना दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा !

श्री.डी.वाय.उसेंडी
राऊंड ऑफिसर ककोडी वनक्षेत्र चिचगड ता.देवरी

जिल्हावासीयांना दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा !

कु. संगीता ढोबाळे
वनपरिक्षेत्राधिकारी चिचगड ता.देवरी

जिल्हावासीयांना दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा !

श्री.लिलाधर कापगते
तलाठी परसोडी, तहसील कार्यालय देवरी.

जिल्हावासीयांना दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा !

श्री.शेषराम काशिराम बारसे
क्षेत्र सहायक पिपरखारी चिचगड ता.देवरी

जिल्हावासीयांना दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा!

विकास मुंढरे
तलाठी
कडीकसा, अप्पर तहसील कार्यालय चिचगड (देवरी)

देवरी तालुक्यातील सर्व जनतेला दिवाळी व भाऊबीजेच्या हार्दिक शुभेच्छा!

श्री.देवराज गुन्हेवार
सामाजिक कार्यकर्ता, देवरी

जिल्हावासीयांना दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा !

श्री.राहूल नामदेव काकडे
तलाठी साझा क्रमांक १७ धवलखेडी
अतिरिक्त कार्यभार धमदीटोला साझा क्रमांक ३०

जिल्हावासीयांना दिपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा!

चंद्रशेखर देवराव तुमसरे
तलाठी पालांदूर जमी,
अप्पर तहसील कार्यालय चिचगड (देवरी)

बेरार टाईम्स berartimes.com News Portal

जाहिरात संकलन

सुभाष सोनवाने
चिचगड प्रतिनिधी
मो.८६५७०३०२५४

सर्व वाचक जाहिरातदारांना दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा !

विनोद सुरसावंत
ककोडी प्रतिनिधी
मो.९४०३०३०२३१